

OPENBAAR MINISTERIE

Strafvordering bij geweld tegen al dan niet kwalificerende slachtoffers

Deel 1 – Duiding en conclusies

Inleiding

In het rapport van 21 januari 2014 heeft het College onderzoek laten doen naar het strafvorderingsbeleid inzake geweld tegen kwalificerende slachtoffers, waaronder werknemers met een publieke taak. Uit dit rapport blijkt dat geweld tegen kwalificerende slachtoffers zeer serieus genomen wordt door het OM. Zo wordt er vaker gedagvaard, worden vaker gevangenisstraffen geëist en is de strafeis gemiddeld hoger dan bij niet-kwalificerende slachtoffers.

In het rapport wordt ook uitgelegd dat het formuleren van de strafeis in misdrijfzaken maatwerk is. Officieren van justitie volgen bij het formuleren van de strafeis de richtlijn, die voorziet in een verhoging met 200%. Vervolgens houden zij - conform de wet, de jurisprudentie en het beleid - rekening met de omstandigheden waaronder het feit is gepleegd en de persoon van de verdachte, hetgeen tot verhoging of verlaging van het in de richtlijn genoemde uitgangspunt kan leiden. Het rapport gaat niet specifiek in op de systematiek van het strafvorderingsbeleid, maar richt zich op de uitkomsten / resultaten hiervan bij geweld tegen kwalificerende slachtoffers. Zonder deze achtergrond zijn de cijfers uit het rapport echter lastig te begrijpen en kunnen er geen conclusies aan verbonden worden. Dit is de reden dat er in dit deel apart wordt stil gestaan bij de duiding van dit rapport en de conclusies die hieruit getrokken kunnen worden.

OM neemt geweld tegen werknemers met een publieke taak uiterst serieus

Personen met een publieke taak moeten ongestoord hun maatschappelijk noodzakelijke en belangrijke werk kunnen uitvoeren. Het openbaar ministerie komt op voor deze mensen als zij slachtoffer worden tijdens de uitoefening van hun werk. Zij moeten hun werk zonder last van (dreiging met) agressie of geweld kunnen uitvoeren. Het OM treedt consequent en daadkrachtig op tegen verdachten van geweld tegen werknemers met een publieke taak (kortweg: VPT). Hierover is landelijk een aantal afspraken gemaakt, de zogenaamde Eenduidige Landelijke Afspraken (ELA).¹

In de ELA is afgesproken dat VPT-zaken in beginsel worden gedagvaard. Bij geweld tegen politieambtenaren wordt de verdachte in 88% van de zaken gedagvaard (zie tabel 15 uit het rapport). Bij geweld tegen niet-kwalificerende slachtoffers is dat 60%. Voor geweld tegen publieke dienstverleners worden vaak snelrechtzittingen en themazittingen georganiseerd.² Verantwoording afleggen tijdens een openbare te-

¹ Veilige Publieke Taak (VPT) is van toepassing op werknemers met een publieke taak, zoals politieambtenaren, brandweermensen en ambulancebroeders. Voor deze doelgroep zijn de Eenduidige Landelijke Afspraken vastgesteld. Het begrip kwalificerend slachtoffer is breder. Een kwalificerend slachtoffer is iemand die ter zake van de uitoefening van zijn/haar beroep slachtoffer wordt van een misdrijf of daardoor wordt gehinderd in de uitoefening van dat beroep. Het gaat dan bijvoorbeeld ook om winkelpersoneel en sportofficials. Om de tekst in het ambtsbericht overzichtelijk en begrijpelijk te houden spreken we vaak van 'VPT', terwijl de doelgroep feitelijk breder is.

² De cijfers in het rapport hebben betrekking op de periode 2010-2012. Vorig jaar zijn de ELA herzien. In de vernieuwde afspraken is meer aandacht voor lik-op-stuk via bijvoorbeeld ZSM. Dat betekent dat er via ZSM juist direct een strafbeschikking kan worden uitgevaardigd in plaats van een dagvaarding.

rechtzitting wordt in de regel al als zwaarder ervaren. Het betekent echter dat ook relatief lichte delicten voor de rechter worden gebracht. Een vergelijking van de strafeis tussen zaken van geweld tegen politieambtenaren en andere publieke dienstverleners en van niet-kwalificerende slachtoffers is daarmee niet te maken.

In VPT-zaken wordt waar passend een gevangenisstraf geëist. Uit het dossieronderzoek blijkt dat bij geweld tegen publieke dienstverleners in 36% van de zaken een gevangenisstraf werd geëist (ook al waren dat dus relatief lichte zaken). Bij niet-kwalificerende slachtoffers is dat 22,5%. Officieren kiezen in 60% van de zaken de strafmodaliteit uit het BOS-advies. In 25% van de zaken een zwaardere. Bijvoorbeeld gevangenisstraf in plaats van een taakstraf. Of een taakstraf in plaats van een geldboete. Een gevangenisstraf wordt als zwaarder ervaren en heeft meer impact op de situatie van de verdachte.³ Er wordt relatief vaak een schadevergoeding geregeld voor het slachtoffer.

Ook wordt de strafeis bij geweld tegen publieke dienstverleners en andere beroepsbeoefenaars verhoogd. Deze zwaardere strafeis voor daders van geweld tegen beroepsbeoefenaars wordt gerechtvaardigd door de redenering dat zij zich minder dan een doorsnee burger kunnen onttrekken aan de situatie waarin zij slachtoffer van een misdrijf dreigen te worden. Als een slachtoffer bij de uitoefening van zijn beroep te maken krijgt met agressie en geweld, wordt de ernst van het feit als 200% zwaarder beoordeeld dan vergelijkbaar geweld tegen andere personen. Elke officier van justitie betreft dat element (automatisch) in een VPT-zaak in de beoordeling van de ernst van het feit. Hoe dat werkt komt in de hierna volgende paragrafen aan de orde.

Straftoemeting in misdrijfzaken is maatwerk

De officier van justitie eist straffen en legt deze ook op (OM-strafbeschikking). In misdrijfzaken is dit maatwerk.

Dit valt in de eerste plaats af te leiden uit de wet:

- het Wetboek van Strafrecht kent strafmaxima; deze zijn normerend voor wat betreft de hoogte van de straf en geven ruimte om binnen dat maximum een strafmodaliteit en strafhoogte te kiezen in de specifiek voorliggende casus.
- artikel 24 Sr bepaalt dat bij het vaststellen van de geldboete onder meer rekening dient te worden gehouden met de financiële draagkracht van de verdachte.

In de tweede plaats volgt uit de jurisprudentie dat bij het bepalen van de straf drie factoren van belang zijn:

1. de ernst van het feit;
2. de omstandigheden waaronder het feit is gepleegd;

³ In het dossieronderzoek is daarbij uitgegaan van de officiële omrekening, waarbij 1 dag gevangenisstraf gelijk staat aan 25 euro. Dat levert echter scheve vergelijkingen op. De meeste mensen zullen liever 250 euro boete betalen dan 5 dagen in de gevangenis zitten. Als de officier dus 5 dagen straf eist, dan lijkt dat in de formele cijfers in de dossierstudie minder zwaar dan 250 euro boete. 250 euro staat dan immers gelijk aan 10 dagen gevangenisstraf. Terwijl in werkelijkheid die straf van 5 dagen gevangenis door betrokkenen juist als een hogere strafeis wordt ervaren dan 250 euro boete. Dit is een belangrijke kanttekening bij het dossieronderzoek.

3. de persoon van de verdachte.

Vanaf 2006 worden in de jurisprudentie zwaardere eisen gesteld aan de motivering van de straf, in het bijzonder van een gevangenisstraf.⁴ De officier moet dus duidelijk ingaan op deze drieslag en aangeven welke straf in het concrete geval het meest recht doet aan de zaak. De verschillende strafverhogende en -verlagende elementen moeten daarbij worden gemotiveerd.

Straftoemeting is dus maatwerk: recht doen in de concrete voorliggende casus. Het College stelt - na goedkeuring van de minister van Veiligheid en Justitie - beleidskaders vast in aanwijzingen en beleidsregels. Deze beogen rechtseenheid en rechtsge gelijkheid in het land. En met beleidsregels is er ook een mogelijkheid om beleidsprioriteiten op een eenduidige en consistente wijze in te vullen (bijv. een zedenzaak altijd insturen of de strafeis bij ernstige discriminatie met 100% verhogen). Dat alles laat onverlet de wijze waarop de officier van justitie krachtens de wet en de jurisprudentie zijn werk moet doen en een strafeis moet formuleren.

Toepassing van de +200% bij VPT

Conform afspraak met de minister van Veiligheid en Justitie is de verhoging van de strafeis met 200% bij VPT ingebouwd in BOS/Polaris bij de beoordeling van de ernst van het feit. BOS/Polaris⁵ is het beslissingsondersteunend systeem dat voor de relatief eenvoudige misdrijven gebruikt wordt om de beoordeling van de strafzaak te expliciteren en standaardiseren. In BOS/Polaris worden met name de factoren rond de beoordeling van de ernst van het feit op een gestandaardiseerde manier meegenomen. Daarnaast is een recidiveregeling ingebouwd.

De werkwijze laat zich het beste illustreren aan de hand van een aantal voorbeelden. Stel er is sprake van een eenvoudige mishandeling, waarbij het slachtoffer als gevolg van één enkele klap pijn heeft, maar geen letsel. Bij dit basisdelict hoort een aantal van 12 punten in BOS/Polaris. Als de dader een *first offender* is, blijft het BOS-advies bij deze twaalf punten, en levert dat een advies op voor een strafbeschikking met een boete van 430 euro.⁶ Bij geweld tegen publieke dienstverleners is het BOS-advies in een dergelijk geval 36 punten, oftewel een taakstraf van 72 uur. Deze valt in principe onder het bereik van de OM-strafbeschikking. Er is dus de mogelijkheid tot een snelle afdoening via ZSM. Maar ook kan op grond van de ernst en het belang van het signaal gekozen worden voor dagvaarding.

⁴ Zie o.a. HR 29 augustus 2006, LJN AX6411 en HR 9 december 2008, NJ 2009/226.

⁵ Beslissingsondersteunend systeem / project landelijke richtlijnen voor strafvordering.

⁶ Op dit moment is 1 punt gelijk aan 1 dag gevangenisstraf, 2 uur taakstraf of 36 euro geldboete.

Voorbeeld 1a: klap, geen letsel

Mishandeling	12 pt
Eindtotaal:	12 pt
	= geldboete € 430

Voorbeeld 1b: idem, VPT

Mishandeling	12 pt
Tussentotaal:	12 pt
Tegen ambtenaar	+ 200%
Eindtotaal:	36 pt
	= 72 uur taakstraf

In deze situatie kan heel direct worden gezien dat de straf in punten bij VPT drie keer zo hoog is. Dit wordt gecompliceerder als er meer factoren moeten worden meegenomen in de beoordeling van de ernst van het feit. Bijvoorbeeld bij een verdachte van medeplichtigheid aan mishandeling van een ambtenaar tijdens Oud en Nieuw, met een stuk hout, waardoor er licht letsel optrad, gepleegd door iemand die recidiveert (1 maal in 2 jaar). Dit leidt tot een aantal van 139 punten, oftewel 139 dagen (4,5 maand) gevangenisstraf.

De beoordeling van +200% inzake VPT is hierin meegenomen. Het is een van de relevante delictspecifieke factoren. Uit het eindtotaal van het BOS-advies valt echter niet eenduidig af te leiden dat de strafeis in deze zaak precies drie keer zo hoog is. Een referentiepunt ten opzichte waarvan de eis drie keer zo hoog zou moeten zijn, ontbreekt. Het voorbeeld laat zien dat elke casus weer andere puntentotalen en sancties zal opleveren en dat er veel verschillende factoren van toepassing kunnen zijn.

Voorbeeld 2:

- medeplichtig aan mishandeling VPT
- stuk hout waardoor licht letsel
- tijdens Oud en Nieuw; recidive

Mishandeling	12 pt
Licht letsel	+ 5 pt
<u>Door slagwapen</u>	+ 20 pt
Tussentotaal:	37 pt
Tegen ambtenaar	+ 200%
<u>Tijdens evenement</u>	+ 75%
Tussentotaal:	375% = 139 pt
<u>Medeplichtigheid</u>	- 33%
Tussentotaal	92,5 pt
<u>1x recidive</u>	+ 50%
Eindtotaal:	139 pt
	= 4,5 mnd gevangenisstraf

Dit heeft tot gevolg dat VPT- zaken niet zo maar te vergelijken zijn met niet-VPT-zaken en daaruit te concluderen is of er wel of niet drie keer zo hoog is geëist. Door alle factoren en berekeningsmethoden worden zaken onvergelijkbaar. Neem bijvoorbeeld een mishandeling (niet VPT) met licht letsel en weer het stuk hout, gepleegd tijdens een muziekevenement zoals Lowlands. Die zaak valt niet goed te vergelijken met een mishandeling VPT, zonder wapen maar met recidive. Dat levert onvergelijkbare grootheden op. De +200% wordt hierin meegenomen. Uit de einduitkomsten van beide zaken kan dat echter niet een-op-een worden afgeleid.

Voorbeeld 3:

- mishandeling
- stuk hout waardoor licht letsel
- tijdens muziektfestival

Mishandeling	12 pt
Licht letsel	+ 5 pt
<u>Door slagwapen</u>	+ 20 pt
Tussentotaal:	37 pt
<u>Tijdens evenement</u>	+ 75%
Eindtotaal:	175% = 65 pt
= strafbeschikking, taakstraf 130 uur	

Voorbeeld 4:

- mishandeling VPT met licht letsel
- recidive

Mishandeling	12 pt
<u>Licht letsel</u>	+ 5 pt
Tussentotaal:	17 pt
<u>Tegen ambtenaar</u>	+ 200%
Tussentotaal:	300% = 51 pt
<u>1x recidive</u>	+ 50%
Eindtotaal:	76,5 pt
= taakstraf 153 uur, indicatie dagvaard- den ivm VPT	

Het BOS-advies in het dossieronderzoek

De +200% wordt dus altijd in de beoordeling van de ernst van het feit meegenomen, maar - zoals gezegd - betekent dat niet dat het BOS-advies in VPT-zaken drie keer zo hoog is als in niet-VPT-zaken. Uit tabel 5 van het rapport blijkt dat in de dossierstudie het BOS-advies bij geweld tegen politieambtenaren gemiddeld 73 punten is, bij andere kwalificerende slachtoffers 55 punten en bij niet-kwalificerende slachtoffers 31 punten. Deze gemiddelden zijn echter niet zomaar te vergelijken, omdat de zaken naar hun aard onvergelijkbaar zijn. VPT-zaken zijn over het algemeen veel lichter van aard en leiden daarom per definitie tot een lager BOS-advies. Dit blijkt op een aantal punten:

- Zaken van geweld tegen publieke dienstverleners worden veel vaker aan de rechter voorgelegd, in plaats van afgedaan door het OM met een strafbeschikking of transactie. In het dossieronderzoek is alleen gekeken naar zaken die voor de rechter zijn gebracht. Bij kwalificerende slachtoffers zitten daar dus relatief meer lichtere zaken tussen. Zie het eerder genoemde percentage uit tabel 15 dat bij geweld tegen politieambtenaren 88% wordt gedagvaard.
- Bij geweld tegen kwalificerende slachtoffers is minder vaak sprake van verwondingen en letsel (49% bij politie, 55% bij andere kwalificerende slachtoffers en 76% bij niet-kwalificerende slachtoffers). Of het slachtoffer letsel heeft opgelopen of niet is een belangrijke factor in de beoordeling van een strafzaak.
- Bij geweld tegen kwalificerende slachtoffers worden veel minder wapens gebruikt (12% bij de politie, 16% bij andere kwalificerende slachtoffers en 33% bij niet-kwalificerende slachtoffers; specifiek bij bedreiging zijn die verschillen nog groter: resp. 4%, 16% en 59%).
- Zaken van geweld tegen kwalificerende slachtoffers worden relatief vaak in Compas geregistreerd, het systeem voor maatwerkzaken. Alleen de echt juridisch

eenvoudige zaken worden in GPS geregistreerd en daar standaard voorzien van een BOS-advies. Het BOS-advies is voor die eenvoudigere zaken natuurlijk lager dan voor de ingewikkeldere zaken in Compas. In het dossieronderzoek is voornamelijk gekeken naar GPS-zaken.

Motivering strafeis

De voorbeelden uit bovenstaande paragraaf illustreren dat de +200% VPT altijd wordt meegenomen in de beoordeling van de strafzaak in BOS/Polaris. Niet alle feiten en omstandigheden staan in BOS/Polaris. In BOS/Polaris wordt met name gekeken naar de ernst van het feit. Maar daarnaast moet de officier van justitie ook kijken naar de omstandigheden waaronder het feit is gepleegd en de persoon van de verdachte. Deze zijn niet of maar heel beperkt ingebouwd in BOS/Polaris. Ook kunnen er nog andere afwegingen zijn rond de ernst van het feit. De officier van justitie moet altijd de individuele omstandigheden van het geval bekijken. Het maakt daarbij ook uit wat er op zitting gebeurt. Bijvoorbeeld excuses en oprecht berouw van de verdachte kunnen van invloed zijn op de straf, evenals informatie uit een reclasseringsrapport of gedragskundig onderzoek.

Soms leidt dat tot een hogere strafeis dan BOS/Polaris adviseert, bijvoorbeeld omdat de maatschappelijke impact en onrust groot is en vragen om een stevig signaal. Voorbeelden hiervan zijn de supersnelrechtzaken rond afgelopen Oud en Nieuw in Rotterdam. De eisen waren daar nog fors hoger dan het BOS-advies (waarin al de +200% VPT en de +75% Oud en Nieuw is meegenomen) met o.a. tien maanden gevangenisstraf voor het gooien van een bierflesje naar agenten. Dit heeft met name te maken met het uitgangspunt dat degene die het feest van Oud en Nieuw verstiert, kan rekenen op een extra zware straf.

Er zijn ook voorbeelden waarbij er sprake is van dusdanige omstandigheden dat de eis lager en anders uitvalt dan het BOS-advies. Er kan sprake zijn van tragische familieomstandigheden die vragen om een andere en effectievere interventie. Bijvoorbeeld als een nabestaande door de emoties en de schok van bijv. een zelfmoord of overlijden van een dierbare, een politieman uitscheldt en bedreigt. Als er geen letsel is, de dader is geen recidivist, heeft berouw en biedt excuses aan, kan in die omstandigheden een voorwaardelijke straf volstaan. Het is wel belangrijk om altijd een signaal af te geven dat dit gedrag niet wordt geaccepteerd.

Ook moet de officier van justitie rekening houden met de persoonlijke omstandigheden van de verdachte, zoals de mentale en geestelijke gesteldheid van de verdachte (IQ, stoornissen e.d.) en de financiële draagkracht. De sanctie tegen iemand die in de bijstand zit moet anders zijn dan die van een goed verdienende werknemer. Dit sluit ook aan bij de impact van een dergelijke sanctie. Een sanctie van 250 euro is voor een bijstandsgerechtigde in verhouding veel zwaarder dan een sanctie van 400 euro voor iemand die 2x modaal verdient. Mits niet in het nadeel van de verdachte, kan er ook gekozen worden voor een taakstraf in plaats van een geldboete.

De strafeis in het dossieronderzoek

De officier moet dus meer afwegingen maken dan die in BOS/Polaris zijn ingebouwd. Veel context- en persoonsinformatie laat zich niet vangen in standaardberekeningen in BOS/Polaris. Het is altijd de professionele beoordeling van de officier van justitie om in de concrete casus de strafeis te bepalen. Dat de officier deze afwegingen maakt, blijkt ook uit het dossieronderzoek (zie o.a. tabel 4). In ruim een derde van de gevallen vordert hij een straf die hoger is dan het BOS-advies. In ruim de helft van de gevallen een straf die lager is dan het BOS-advies. Bij kwalificerende slachtoffers is de strafeis vaker lager dan het BOS-advies dan bij niet-kwalificerende slachtoffers. Dit is mede te verklaren door de volgende factoren:

- er wordt relatief vaak gedagvaard. Dit is in zichzelf al een strafverzwarend element waar in sommige gevallen in de strafeis rekening mee gehouden kan worden.
- er wordt relatief vaak een gevangenisstraf gevorderd, met een relatief hoog deel onvoorwaardelijk. Zoals uitgelegd⁷ is een gevangenisstraf zwaarder van aard en kan een kortere gevangenisstraf meer impact hebben dan bijvoorbeeld een hoge boete.
- bij geweld tegen publieke dienstverleners is relatief vaak sprake van emotionele situaties en tragische omstandigheden. Juist dan zijn hulpverleners betrokken en aan het werk. Voor de goede orde: als 'omstanders' het werk hinderen en/of hulpverleners bedreigen is de situatie heel anders en volgen er juist forse reacties om het signaal te geven dat dat niet wordt getolereerd.
- samenloop van feiten. Het BOS-advies wordt opgesteld per feit. Stel er is een incident waarbij gescholden is en bedreigd richting de politie. Dit zijn twee feiten die beide tenlastegelegd (kunnen) worden, terwijl het in feite één incident is, waar ook één straf voor bepaald wordt. In de hoogte van de strafeis moet de officier daar rekening mee houden. Deze samenloop van feiten gebeurt relatief vaak bij geweld tegen publieke dienstverleners.⁸
- bij nadere uitsplitsing (zie tabel 6) blijkt dat de strafeis in de zwaardere zaken (die in Compas staan geregistreerd) vaak hoger wordt dan het BOS-advies en in de lichtere zaken (GPS) lager. Dit komt overeen met het beeld en het beleid dat hoe zwaarder de zaak, hoe steviger de reactie van justitie moet zijn dat geweld tegen publieke dienstverleners niet wordt geaccepteerd. Zo'n 45% van de zaken van geweld tegen publieke dienstverleners wordt in Compas geregistreerd (p.13). Als het dossieronderzoek representatief is⁹, dan is de strafeis dus in bijna de helft van de zaken - en juist de zware helft - gemiddeld hoger dan de standaardrichtlijn van +200%. De strafeis ligt in Compas veel hoger dan in GPS. Zie bijvoorbeeld tabel 2 waaruit blijkt dat de strafeis voor eenvoudige mishandeling in GPS gemiddeld 38 punten is en in Compas 159 punten.

⁷ Zie o.a. voetnoot 3.

⁸ Zie bijvoorbeeld p.18 van het rapport: bij politie is er in 61% van de zaken sprake van meerdere feiten, bij andere kwalificerende slachtoffers 32% en bij niet-kwalificerende slachtoffers 11%.

⁹ Er zijn in het rapport 29 dossiers uit Compas bestudeerd. Dit is niet veel, maar voldoende om voorzichtige conclusies te trekken.

- juist bij kwalificerende slachtoffers is een aantal strafverhogende elementen al ingebouwd in BOS-Polaris, zoals de +200% VPT en het plegen tijdens een evenement (+75%). Voor geweld tegen niet-kwalificerende slachtoffers is dat niet het geval. In veel gevallen vraagt echter ook geweld tegen niet-kwalificerende slachtoffers om een duidelijk signaal dat geweld niet wordt geaccepteerd ('zinloos' geweld, uitgaansgeweld, etc.). De officier kiest daarom in die situaties voor een strafeis hoger dan het BOS-advies.
- tussen het opstellen van het BOS-advies en de uiteindelijke strafeis kan nieuwe informatie beschikbaar gekomen zijn. Zie de toelichting op pagina 13 van het rapport. Hierdoor kan het geweld tegen het kwalificerende slachtoffer uiteindelijk toch niet op de tenlastelegging komen of vordert de officier vrijspraak. Terwijl in het BOS-advies wel gerekend is met dit feit. Wat ook gebeurt is dat kwalificerende slachtoffers bij de beoordeling in BOS nog niet altijd geregistreerd staan als werknemer op wie het gekwalificeerde slachtofferschap van toepassing is. Zoals bijvoorbeeld winkelpersoneel. Bij de uiteindelijke beoordeling en formulering van de strafeis is dat bekend en dan wordt alsnog de +200% toegepast. Naar verhouding wordt bij niet-kwalificerende slachtoffers de strafeis daardoor vaker naar boven bijgesteld.

Kortom, het dossieronderzoek onderstreept dat de officier van justitie in de strafzaken op basis van alle feiten en omstandigheden tot een oordeel komt. Hij betreft daarbij altijd de +200% in geval van VPT, maar weegt ook de andere omstandigheden en factoren af. Dat de officier dit goed doet, blijkt uit het rapport van Intervict.¹⁰ Uit dat onderzoek bleek dat de straf van de rechter op gemiddeld 90% van de eis van de officier zit. In 60% vonnist de rechter precies gelijk, 33% lager, en 8% hoger. De rechter wijkt bij VPT niet meer of minder af van de eis dan bij andere zaken. De rechter doet dat alleen maar als en voor zover de officier in zijn eis de drieslag rond ernst, omstandigheden en persoon van de dader goed motiveert, conform de wet en de jurisprudentie.

Tot slot

Op grond van het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat de +200% in VPT-zaken goed in de beoordeling van de feiten door het OM wordt meegenomen. Het OM neemt het geweld tegen publieke dienstverleners buitengewoon serieus. Dit blijkt ook uit het dossieronderzoek. De ernst van het feit, de omstandigheden waaronder het is gepleegd en de persoon van de verdachte zijn in elke zaak weer anders. Daarom is er geen vast uitgangspunt waaraan een +200% in een individuele zaak gerelateerd kan worden. Uit de gepresenteerde tabellen vallen geen conclusies te trekken of de strafeis wel de 'juiste' hoogte heeft. Wel blijkt uit het dossieronderzoek en uit de andere feiten dat het OM het geweld tegen publieke dienstverleners zeer serieus neemt. Het OM voert de Eenduidige Landelijke Afspraken uit en neemt in de beoordeling van de ernst van het feit altijd de +200% bij VPT mee.

¹⁰ M. Bosmans & A. Pemberton, Straftoemeting bij geweld tegen kwalificerende slachtoffers: een replicatiestudie. Tilburg, Intervict/UvT, 2012.

Binnen het OM wordt op verschillende manieren aandacht gegeven aan de aanpak van geweld tegen publieke dienstverleners. Op elk parket zijn VPT-functionarissen aangesteld die zowel intern als extern het gezicht zijn en de aanpak van het OM coördineren. Van 14 t/m 18 april organiseert het OM de week van de VPT. Het OM wil daarmee laten zien dat geweld tegen personen met een publieke taak niet getoleerd wordt en dat werknemers met een publieke taak ongestoord hun maatschappelijk noodzakelijke en belangrijke werk kunnen uitvoeren. Alle parketten zullen tijdens de week van VPT intern en extern extra aandacht vragen voor Veilige Publieke Taak. Op ZSM voor de VPT-zaken die binnenkomen en het lik-op-stuk afdoen daarvan. Maar ook door specifiek in die week een aantal themazittingen met VPT-zaken te organiseren. Rond de themazitting worden voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd met en door de betrokken doelgroepen (bijv. hulpdiensten) met een inleidende of afsluitende toelichting door een (hoofd)officier.